

TISZTUL A TEMZE

A Temze torkolata az erős szennyeződés következtében — főleg meleg időben — évekig oxigénszegény volt, halak már egyáltalán nem éltek benne. Mióta azonban Londonban új víztisztító berendezéseket építettek ki, annyit javultak az életkörülmények, hogy 50 halfaj ismét visszatért a folyó torkolatába. (*Kosmos*)

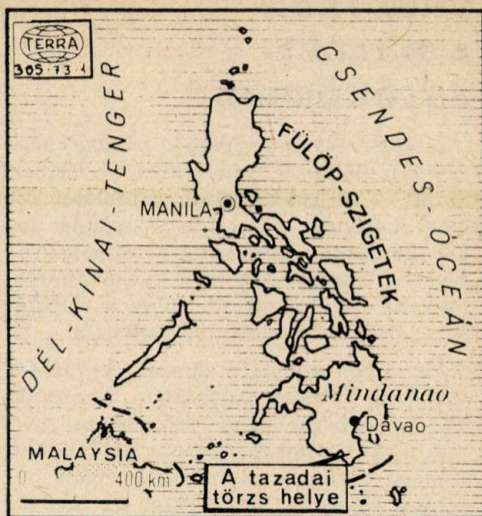
GALAMBPOSTA INDIÁBAN

Orissza indiai állam államrendőrségének postagalambjai az elmúlt 3 évben mintegy 40 000 hírt vittek a különböző távoleső falvakba és városokba. A legutolsó nagy választások alkalmával a választási eredményeket vitték fel a fővárosba a vasúttal vagy autóval csak nehezen megközelíthető országrészekből. A rendőrség postagalambosztályának fönntartása évi 30 000 rúpiába kerül. (*Ceylon Observer*)

„KÖKORSZAKI” EMBEREK MINDANAO SZIGETÉN

Fülöp-szigetekhez tartozó Mindanao sziget déli csücskének járhatatlan erdő-ségében egy blit törzsből vadász 24 embert fedezett fel, akik még ma is a kőkorszaknak megfelelő körülmények között élnek. Egy törzset alkotnak, a törzs neve *tazadai*. Békés emberek, nincsen fegyverük, nyelvük nem ismeri a „háború”, az „ellenség” és az „idegen” szavakat.

Egy patak feletti hegyoldal apró barlangjaiban élnek, minden család külön barlangban. Közösen étkeznek a fő barlangban. Tüzet tűzfúróval gerjesztenek: egy függőlegesen tartott botot addig forgatnak egy másik, földre szorított fadarabon, amíg füst száll fel. A parázsló fűrészpóra azután száraz mohát helyeznek, és addig fújják, míg az első lángok fel nem csapnak. A tűznek nagy szerepe van a törzs életében. A tűzőn pirítják a zöld banánt, és a parázsban sütik meg az apró halakat és a békákat. Egyedüli foglalkozásuk az élelemszerzés. Egyetlen műszaki vívmányuk a primitív kőbalta: lapos követ egy hasított botba

dugnak, és liánokkal körülkötöznék. Táplálékuk lárvákból, apró rákokból és békákból, banánból, pálmabélből és kövér nyúvekből áll. A halakat kézzel fogják a pataokban. A legtöbb ételt nyersen fogyasztják. Földművelést nem folytatnak, háziállataik nincsenek, élelmet nem tárolnak. Tartalékuk mindössze három, vízzel töltött bambuszcső, amelyet a fő barlangban tartanak. Még sohasem éheztek, bár a kezdetleges vadászatot sem ismerik.

A törzs létszáma — felfedezésekor — 10 férfi, 5 nő és 9 gyermek volt. Bár nőhiány van, sohasem kerül sor veszekedésre, egyetlen legényember sem merne egy férjes asszonyhoz hozzányúlni. A törzsnek nincs főnöke, minden munkát közösen végeznek. Még sohasem távolodtak el három kilométernél messzebbre a barlangjuktól. Feltűnően szeretik a gyermekeket. A gyermekeket 3—4 éves korig szoptatják.

A törzset fölfedező blit vadász nyelve hasonlít a tazadai törzséhez; ez megkönnyítette közöttük az érintkezést. Miután a törzs létezéséről tudomást szereztek, a fülöp-szigeti kutatók expedíciót küldtek ki. Hat hét alatt, nagy fáradság árán megközelítették a törzs lakóhelyét. Megvizsgálták a törzs tagjait, és megállapították, hogy makkegészségesek. Nagyon szeretnek kiállni a zuhogó esőre. A betegségtől rettegnek, a súlyos betegeket távol a barlangtól kiteszik, és ott hagyják őket meghalni.

A barlangok körüli területet most 20 kilométeres körzeten védetté nyilvánították. (*Stern*)